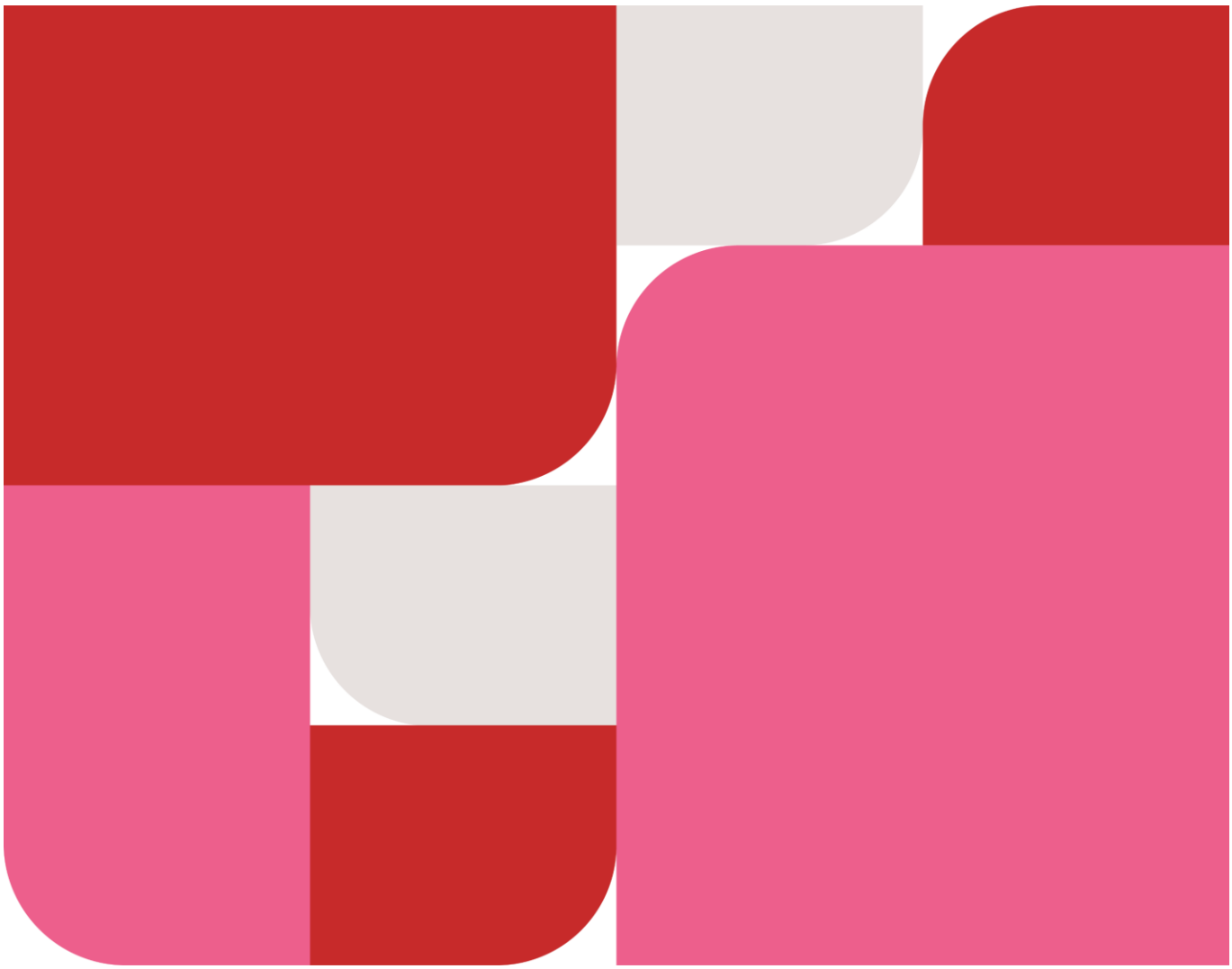

2024-08-05

Sinnesrum och Äppelrum

Utforska nya metoder att arbeta läsfrämjande.
Återapport av utvecklingsstöd, Skövde stadsbibliotek.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Datum: 2024-08-05
Dokumentnamn: Sinnesrum och Äppelrum. Utforska nya metoder att arbeta läsfrämjande. Återrapport av utvecklingsstöd, Skövde stadsbibliotek
Diarienummer: KU 2022-00707
Kontaktperson: Cecilia Bredahl, Skövde stadsbibliotek
cecilia.bredahl@skovde.se
Sara Tröen, Kulturförvaltningen, Konst och kultur
sara.troen@vgregion.se
Ing-Marie Ninni Eriksson, Kulturförvaltningen, Konst och kultur
Ing-marie.c.eriksson@vgregion.se

Sammanfattning

Skövde stadsbibliotek beviljades 2022 utvecklingsstöd från Biblioteksutveckling, Kulturförvaltningen, Västra Götalandsregionen för att tillsammans med anslag från Stärkta bibliotek, Kulturrådet utforska nya metoder att arbeta läsfrämjande.

Skövde stadsbibliotek sökte utvecklingsstöd för att:

- Skapa ett sinnesrum för att få förutsättningar att prova nya metoder för läsfrämjande för barn och unga med funktionsvariationer.
- Få en fördjupad kunskap om lässtimulerande metoder där målgruppen är barn och unga med funktionsvariationer.
- Bjuda in till fler sätt att upptäcka bibliotekets verksamhet.
- Öka samarbetet med den anpassade grundskolan.
- Öka kontakten med barnhabilitering, logopeder och talpedagoger.

Med hjälp av medel från Stärkta bibliotek, Kulturrådet har Skövde stadsbibliotek skapat ett Äppelrum och ett Sinnesrum på biblioteket. Med hjälp av utvecklingsstöd från Kulturförvaltningen Västra Götalandsregionen genomfördes fortbildningsinsatser och studieresor.

Denna rapport är Skövde stadsbiblioteks återrapportering av utvecklingsstödet till Biblioteksutveckling, Kulturförvaltningen, Västra Götalandsregionen och författad av Cecilia Bredahl, Skövde stadsbibliotek.

Vad har skett?

Med stöd från Stärkta bibliotek har vi skapat ett Äppelrum och ett Sinnesrum på Skövde stadsbibliotek. Med utvecklingsstödet från Kulturförvaltningen har vi lagt grunden för hur vi kan arbeta lässtimulerande för barn med funktionsvariationer.

Hur gick vi tillväga?

Tidigt valde vi att ta fram en broschyr i vilken vi har samlat allt som rör tillgänglighet på biblioteken. I broschyren presenterar vi bland annat vårt Äppelrum och vårt Sinnesrum. Informationen finns även att ta del av på vår hemsida, men vi upplevde att den målgrupp vi önskade nå ut till kanske hellre får sin information i text på papper.

Vi tog kontakt med kommunens anpassade grundskolor som bjöds in till oss.

Tillsammans med elever från anpassad grundskola, deras pedagoger och i viss utsträckning funkisföräldrar har vi utforskat möjligheterna med vårt nya Äppelrum och Sinnesrum. Vi har tagit in deras synpunkter och skruvat på verksamheten utifrån den feedback som vi har fått. Det har varit en lärprocess i samarbete med våra besökare!

Har vi uppnått önskat resultat?

Vi upplever att vi på det stora hela har uppnått önskat resultat även om vi inser att det finns mycket kvar att utveckla och förbättra framöver. Bland annat vill vi undersöka möjligheten att bjuda in till funkisöppet på biblioteket.

På vilket sätt i så fall?

Vi erbjuder idag sagostunder med TAKK och sagostunder med mindfulness. Vi använder oss ibland även av flanosagor för att förtydliga berättandet för barnen. Dokumentkameran som köpts in gör det lättare att genomföra TAKK-sagostunder då händerna frigörs. De inspelningsbara knapparna som köpts in kan användas för att spela in korta ljudsegment som kan levandegöra sagan ytterligare för barnen. Sagostunden blir på så vis även mer interaktiv.

Vi har fått igång ett gott samarbete de anpassade grundskolorna i Skövde kommun. Flera av skolorna besöker oss numera regelbundet. Vi har i arbetsgruppen upprättat en god rutin kring hur vi tar emot och tar ansvar för besöken.

Det har dessvärre varit svårare att få kontakt med barnhabiliteringen, men vi jobbar vidare med detta.

Vilken ny kunskap har vi fått?

Det är fördelaktigt att låta fler i personalstyrkan ta del av utbildning i TAKK då det är ett nytt språk som förvärvas och språk måsta utövas i sammanhang med andra.

Det kan kännas skönt att vara två som leder sagostunder med TAKK, åtminstone till en början. Då kan man stötta varandra.

Den kanske viktigaste kunskapen vi har fått med oss är att våga pröva! Vi har till exempel känt en viss rädsla för att bjuda in till sagostunder med TAKK. Vi har varit rädda för att göra fel. Till slut släppte vi sargen och genomförde en sagostund där vi använde oss av TAKK, men vi undvek att gå ut med det så tydligt i vår kommunikation. När vi blir varmare i kläderna kan vi tydliggöra att det är just

sagostund med TAKK det rör sig om, men i ett första skede är det inte så viktigt.

Vilka har varit framgångsfaktorerna?

Det har varit oerhört viktigt att nå ut till kommunens anpassade grundskolor, vilket vi har gjort genom att delta på deras APT. På några skolor bjöds vi även in till föräldramöten.

Det är svårt att nå ut direkt till den målgrupp vi vill nå, varför vi valt att vända oss till nyckelpersoner som kan sprida ordet åt oss.

Vilka utmaningar har vi stött på?

Den största utmaningen är att nå ut med kommunikationen om den service vi erbjuder. Här har anpassad grundskola varit en väg in för oss. Pedagogerna har gjort ett bra jobb med att sprida vår information! Vi hoppas nu att Rådet för funktionshinderfrågor och Barnhabiliteringen kan hjälpa oss vidare på liknande sätt.

Vilken effekt kan vi se idag? Hur ser verksamheten ut idag, jämfört med tidigare?

Vi ser ett ökat samarbete med de anpassade grundskolorna i Skövde kommun. Flera av skolorna kommer nu regelbundet med sina elever till oss och så har inte varit fallet tidigare. En del föräldrar till barn med funktionsvariationer har även kontaktat oss och bokat Sinnesrummet för besök. Vi hoppas att dessa typer av

besök kommer att stiga när informationen om vår service får ökad spridning.

Vi upplever att vi idag, än mer än tidigare, når upp till bibliotekslagens krav att nå den prioriterade målgruppen barn med funktionsvariationer.

Vilka insatser har vi använt stödet till?

Stödet har främst gått till utbildningar för personal. Några ur personalstyrkan i vårt barnteam samt specialmediateam har gått två digitala kurser i Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation (TAKK). En grundkurs och en fortsättningskurs med Maria Krafft Helgesson på Mariposa Academy.

En kollega på barnteamet har gått en kurs i Mindfulness för barn.

Hela personalstyrkan har fått lyssna på en föreläsning av Andreas Svensson som är verksam som specialpedagog och NPF-konsulent. Under föreläsningen gav han oss grundläggande information om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt praktiska tips på hur vi på Biblioteken i Skövde kan stötta och underlätta för målgruppen vid besök.

Inspirerade av hur de arbetar på Helsingborgs bibliotek med TAKK-sagostunder har vi även köpt in en dokumentkamera samt inspelningsbara knappar som vi ämnar använda vid sagostunder och besök från anpassad grundskola. Med inspelningsbara knappar kan man spela in ljud som kan förtydliga något i sagan eller levandegöra den ytterligare.

I vilka sammanhang har vi medverkat och berättat om vårt utvecklingsarbete?

Sedan uppbyggnaden av vårt Äppelrum och Sinnesrum har vi tagit emot flera studiebesök samt medverkat på föreläsningar:

- Studiebesök från Kulturförvaltningen vilket resulterade i en artikel som publicerades på Facebooksidan Biblioteksutveckling VGR i maj 2023.

- Intervjuades av Barnens bibliotek. Intervjun kommer att publiceras på deras nya hemsida som lanseras i år.

- Studiebesök av personal från våra samarbetsbibliotek i Bibliotek Mellansjö (Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Tibro, Tidaholm och Töreboda).

- Studiebesök av gymnasiebibliotek Kavelbro i Skövde kommun.

- Besök av Kulturnämnden i Skövde kommun.

- Studiebesök från Lysekils bibliotek.

- Studiebesök från Tanums bibliotek.

- Studiebesök från Högskolan i Skövdes bibliotek.

- Besök av Vara bibliotek.

- Studiebesök av Rådet för funktionshinderfrågor i Skövde kommun.

- Medverkan på Läsfrämjandelyftet – läsfrämjandemetoder för barn med funktionsnedsättning, som arrangerades av

Kulturförvaltningen, Västra Götalandsregionen.

- Föreläsning för elever på Bibliotekshögskolan i Borås.